

WNIOSEK O USTALENIE PRAWA DO ZASIŁKU RODZINNEGO ORAZ DODATKÓW DO ZASIŁKU RODZINNEGO

RODZAJE I WYSOKOŚĆ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne.

Dodatki do zasiłku rodzinnego:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Zasiłek rodzinny przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka, jednak nie dłużej niż do ukończenia:
 - 18 roku życia lub
 - nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo
 - 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności
- osobie uczącej się, czyli osobie pełnoletniej niepozostającej na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub zasądzeniem od rodziców na jej rzecz alimentów, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia

Nie przysługuje w przypadku, jeżeli:

- dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim,
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej,
- osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie,
- pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko
- osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od jego rodzica, chyba że:
 - a) rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
 - b) ojciec dziecka jest nieznany,
 - c) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
 - d) sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka)
- członkowi rodziny przysługuje na dziecko zasiłek rodzinny za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka "becikowe" przysługuje ojcu lub matce albo opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie, która ukończyła 75 lat,
- osobie niepełnosprawnej powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeśli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Nie przysługuje:

- osobie przebywającej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie,
- osobie, jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tej osoby, chyba, że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy stanowią inaczej,
- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- matce albo ojcu, lub
 - innym osobom, na których zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, ciąży obowiązek alimentacyjny, a także
 - opiekunowi faktycznemu dziecka,
- jeżeli nie podejmują lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym albo gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki, o której mowa wyżej.

Nie przysługuje jeżeli:

- osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno - rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
- osoba wymagająca opieki pozostaje w związku małżeńskim, chyba, że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej z dzieckiem, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, albo w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu, z wyjątkiem zakładów opieki zdrowotnej,
- osoba w rodzinie ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury na to dziecko,
- osoba w rodzinie ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego o którym mowa w art. 10 ustawy o świadczeniach rodzinnych, albo do świadczenia pielęgnacyjnego na tą lub na inną osobę w rodzinie lub poza rodziną,
- na osobę wymagającą opieki członek rodziny jest uprawniony za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką chyba, że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy stanowią inaczej.

Kto może ubiegać się o świadczenia rodzinne?

Świadczenia rodzinne przysługują:

- obywatelom polskim,
- cudzoziemcom:
 - a) do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
 - b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
 - c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, lub w związku z uzyskaniem w

Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Świadczenia rodzinne przysługują cudzoziemcom, jeżeli zamieszkują na terytorium RP przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Kryteria dochodowe:

O zasiłek rodzinny można ubiegać się, jeżeli spełnia się kryteria dochodowe.

Zasiłek rodziny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **539,- zł**.

W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **623,- zł**.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się niezależnie od wysokości dochodu osoby niepełnosprawnej i dochodu rodziny.

Jeżeli osoba uprawniona jest do dodatku pielęgnacyjnego przyznanego do emerytury bądź renty, zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje.

Od 1 stycznia 2010 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego jest ustalane niezależnie od dochodów rodziny i na czas nieokreślony lub do ostatniego dnia miesiąca, w którym moc traci orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, jeśli zostały one wydane na czas określony.

Ważne:

Osoby, które utraciły pracę lub podjęły pracę powinny się zgłosić do MGOPS w celu weryfikacji dochodu, przynosząc kolejno świadectwo pracy lub umowę o pracę.

Wysokość świadczeń rodzinnych

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie

- **77,- zł** na dziecko w wieku **do ukończenia 5 roku życia**,
- **106,- zł** na dziecko w wieku **powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia**,
- **115,- zł** na dziecko w wieku **powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia**.

Dodatki do zasiłku rodzinnego:

- dodatek z tytułu urodzenia się dziecka – **1.000,- zł** jednorazowo,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – **400,- zł** miesięcznie,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka – **170,- zł** miesięcznie, nie więcej niż **340,- zł** miesięcznie na wszystkie dzieci. W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, kwotę dodatku zwiększa się o **80,- zł** na dziecko, nie więcej jednak niż o **160,- zł** na wszystkie dzieci,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – **80,- zł** miesięcznie na trzecie i na każde kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – **60,- zł** miesięcznie na dziecko w wieku **do ukończenia 5 roku życia**, **80,- zł** miesięcznie na dziecko w wieku **powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia**,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – **100,- zł** jednorazowo, dodatek przysługuje również na dziecko rozpoczynające również roczne przygotowanie przedszkole,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - **90,- zł** miesięcznie, gdy dziecko zamieszkuje w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły (ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której jest realizowany obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności), **50,- zł** w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły (ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której jest realizowany obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej). Dodatek przysługuje przez okres **10 miesięcy** w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

Zasiłek pielęgnacyjny- 153,- zł

Świadczenie pielęgnacyjne- 520,-zł

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka- 1.000,- z

Wymagane dokumenty:

- wniosek, który powinien zawierać dane dotyczące:
 - osoby występującej o przyznanie świadczeń rodzinnych,
 - dzieci pozostających na utrzymaniu uprawnionego do złożenia wniosku,
- kserokopia dowodu osobistego lub kserokopii innego dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby ubiegającej się o zasiłek rodzinny,
- skróconego odpisu aktu urodzenia dziecka /dzieci/,
- zaświadczenie od lekarza o tym, że kobieta pozostawała pod opieką lekarską co najmniej od 10 tygodnia ciąży – na obowiązującym druku (dot. osób ubiegających się o dodatek z tytułu urodzenia się dziecka),
- kserokopia orzeczenia o niepełnosprawności dziecka,
- kserokopia orzeczenia o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, w przypadku gdy w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne powyżej 16 roku życia,
- zaświadczenie, że dziecko uczy się w szkole,
- zaświadczenie, że dziecko uczy się w szkole wyższej, w przypadku osoby uczącej się lub osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności,
- zaświadczenia lub oświadczenia stwierdzające wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio:
 - zaświadczenie lub oświadczenie z urzędu skarbowego o wysokości dochodów uzyskanych na zasadach ogólnych przez każdego członka rodziny.
 - oświadczenia członków rodziny o wysokości uzyskanego dochodu jeżeli członkowie rodziny rozliczają się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
 - zaświadczenie lub oświadczenia członków rodziny o wysokości uzyskanego innego dochodu nie podlegającego opodatkowaniu,
 - zaświadczenie właściwego organu gminy lub nakaz płatniczy o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni,
 - kserokopia umowy dzierżawy, w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników (przekazane za rentę) albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej,
 - kserokopia przekazów lub kserokopii przelewów pieniężnych dokumentujących wysokość alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani wyrokiem sądu lub ugodą sądową do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny,
 - kserokopia odpisu wyroku sądu zasądzającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub kserokopii odpisu protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące faktyczną wysokość otrzymanych alimentów, w przypadku uzyskania alimentów niższych niż zasądzone w wyroku lub ugodzie sądowej, oraz zaświadczenia komornika o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów w przypadku wyegzekwowania alimentów niższych niż zasądzone w wyroku, ugodzie sądowej lub ugodzie przed mediatorem,
 - zaświadczenie o wysokości ponoszonej opłaty za pobyt członka rodziny, przebywającego w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie,
 - dokument określający datę utraty dochodu oraz miesięczną wysokość utraconego dochodu (świadcstwo pracy, PIT 11 oraz inne),
 - dokument określający wysokość uzyskanego dochodu z pierwszego pełnego miesiąca przez członka rodziny (zaświadczenie z zakładu pracy, umowa o pracę) - w przypadku uzyskania nowego dochodu,
- informacja sądu o toczącym się postępowaniu w sprawie o przysposobienie dziecka, w przypadku osoby faktycznie opiekującej się dzieckiem, która wystąpiła o przysposobienie tego dziecka,
- kserokopia aktów zgonu rodziców lub kopię odpisów wyroków zasądzających alimenty, w przypadku osoby uczącej się,

- kserokopia karty pobytu, w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, kserokopia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, kserokopia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt. 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach,
- kopię aktu zgonu małżonka lub rodzica dziecka, w przypadku osoby samotnie wychowującej dziecko,
- aktualny odpis zupełny aktu urodzenia dziecka, w przypadku gdy ojciec jest nieznany,
- kserokopia odpisu wyroku oddalającego powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego,
- kserokopia orzeczenia sądu zobowiązującego jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka.

Osoby ubiegające się o przyznanie poszczególnych **dodatków do zasiłku rodzinnego** do wniosku o zasiłek muszą dołączyć **dodatkowe dokumenty** (odpowiednio do sytuacji rodziny):

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego:

- zaświadczenie pracodawcy o przebywaniu osoby na urlopie wychowawczym oraz o okresie, na jaki urlop wychowawczy został udzielony,
- zaświadczenie o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,
- zaświadczenie organu emerytalno - rentowego stwierdzające, że osoba ubiegająca się była i jest zgłoszona do ubezpieczeń społecznych,
- zaświadczenie lekarza zalecające przebywanie dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności z powodów terapeutycznych w żłobku albo w przedszkolu,
- zaświadczenie specjalnego ośrodka szkolno - wychowawczego, w przypadku umieszczenia w nim dziecka, o niekorzystaniu w nim z całodobowej opieki.

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka

- kserokopia skróconego aktu zgonu drugiego z rodziców dziecka, lub
- aktualny odpis zupełny aktu urodzenia dziecka, w przypadku gdy ojciec dziecka jest nieznany, lub
- odpis wyroku oddalającego powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców.

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:

- dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie ucznia w bursie, internacie lub w innym miejscu zapewniającym zamieszkanie, prowadzonych przez podmiot publiczny,
- zaświadczenie, że dziecko uczy się w szkole,
- oświadczenie osoby fizycznej o wynajmie lokalu uczniowi na rok szkolny oraz dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie.

W przypadku zmiany w liczbie członków rodziny, uzyskaniu dochodu lub innych zmian mających wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych, osoba otrzymująca świadczenie zobowiązana jest do niezwłocznego powiadomienia o tym organ wypłacający świadczenia rodzinne.

Zasiłek pielęgnacyjny:

- kserokopia orzeczenia o niepełnosprawności dziecka, albo
- kserokopia orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności osoby powyżej 16 roku życia ze wskazaniem daty powstania niepełnosprawności, lub
- kserokopia orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz
- kserokopia dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby ubiegającej się o zasiłek pielęgnacyjny,
- odpis akt urodzenia dziecka (dot. dzieci do ukończenia 18 roku życia).

Świadczenie pielęgnacyjne:

- kserokopia dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby ubiegającej się o świadczenie pielęgnacyjne oraz osoby, na którą ma być przyznane świadczenie pielęgnacyjne (dotyczy osób dorosłych),
- kserokopia orzeczenia o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- odpis aktu urodzenia dziecka,
- oświadczenie osoby ubiegającej się o świadczenie pielęgnacyjne o rezygnacji lub nie podejmowaniu zatrudnienia w związku z opieką nad niepełnosprawną osobą, a także o braku uprawnień tej osoby do

emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno - rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,

- zaświadczenie specjalnego ośrodka szkolno - wychowawczego, w przypadku umieszczenia w nim dziecka, o niekorzystaniu w nim z całodobowej opieki.

Opracowała Monika Wiejacha